

Suvestinė redakcija nuo 2010-08-27

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [108-4439](#), i. k. 1072330ISAK003D-459

Nauja redakcija nuo 2010-08-27:

Nr. [3D-757](#), 2010-08-16, Žin. 2010, Nr. 101-5218 (2010-08-26), i. k. 1102330ISAK003D-757

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NUO SLYVŲ RAUPLIGĖS NAUDOJIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2007 m. spalio 16 d. Nr. 3D-459
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559) 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu,
tvirtinu Fitosanitarijos priemonių nuo slyvų raupligės naudojimo tvarkos aprašą
(pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2007 m. spalio 16 d.
įsakymu Nr. 3D-459
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. rugpjūčio 16 d.
įsakymo Nr. 3D-757 redakcija)

FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NUO SLYVŲ RAUPLIGĖS NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fitosanitarijos priemonių nuo slyvų raupligės naudojimo tvarkos aprašo (toliau – aprašas) tikslas – nustatyti slyvų raupligės židinio išaiškinimo, jo plitimo sustabdymo ir sunaikinimo tvarką.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Slyvų raupligės augalai šeimininkai (toliau – **augalai šeimininkai**) – *Prunus* genties augalai: slyvos (*Prunus domestica* ir *Prunus salicina*), abrikosai (*Prunus armeniaca*), persikai (*Prunus persica*), migdolai (*Prunus dulcis*) ir dekoratyviniai *Prunus* genties augalai: smiltyninės kryklės (*Prunus besseyi*), kaukazinės slyvos (*Prunus cerasifera*, *Prunus insititia*), veltininės kryklės (*Prunus tomentosa*), dygiosios slyvos (*Prunus spinosa*).

Slyvų raupligės židinys (toliau – **židinys**) – sodybinis sklypas sodininkų bendrijoje, žemės ūkio valda, parkas ar jo dalis, gyvatvorė, sodo ar medelyno kvartalas arba kita augavietė, kurioje auga įvairių augimo stadijų slyvų raupligės virusu užkrėsti augalai šeimininkai.

Slyvų raupligės apsauginė zona (toliau – **apsauginė zona**) – teritorija, esanti 250 m spinduliu aplink židinį.

3. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. 12-559) vartojamas sąvokas.

II. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS SLYVŲ RAUPLIGEI KONTROLIUOTI

4. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba) regioninių skyrių pareigūnai (toliau – pareigūnai) gegužės–spalio mėnesiais (pagal oro sąlygas) atlieka fitosanitarinį tikrinimą slyvų raupligei nustatyti:

4.1. ne rečiau kaip kartą per metus tikrina augalus šeimininkus, augančius sodybiniuose sklypuose sodininkų bendrijose, žemės ūkio valdose, parkuose ar jų dalyse, gyvatvorėse, sodo ar medelyno kvartaluose arba kitose augavietėse;

4.2. ne rečiau kaip du kartus per metus tikrina augalus šeimininkus, augančius vaismedžių ar dekoratyvinių augalų medelynuose ir 250 m atstumu aplink juos.

5. Atlikdamas fitosanitarinį tikrinimą, tarnybos pareigūnas privalo:

5.1. tikrinti augalų šeimininkų sode ar medelyne vykdomos veiklos dokumentaciją (įrašus registracijos žurnale apie slyvų raupligės stebėjimą, augalų apsaugos priemonių naudojimą, sandėlių ir technikos dezinfekavimą, augalų liekanų sunaikinimą; augalo paso (-ų) registraciją ir saugojimą, augalų šeimininkų sodinamosios medžiagos tiekimo rinkai dokumentus ir kt.);

5.2. vizualiai apžiūrėti sodybinius sklypus sodininkų bendrijose, žemės ūkio valdas, parkus ar jų dalis, gyvatvora, sodo ar medelyno kvartalus arba kitas augavietes ir 250 m aplink juos augančius augalus šeimininkus;

5.3. kilus įtarimui dėl užsikrėtimo slyvų raupligės virusu, paimti mėginius laboratorinei ekspertizei tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

5.4. globaliniu padėties nustatymo sistemos imtuvu žemėlapyje „Akis“ (kompiuterinė

programa, skirta darbui su skaitmeniniais žemėlapiais) pažymėti vizualiai apžiūrėtą plotą ir mėginio paėmimo vietą.

III. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS ŽIDINIO PLITIMUI SUSTABDYTI

6. Gavęs laboratorinės ekspertizės rezultatus, patvirtinančius užkrėtimą slyvų raupligės virusu, tarnybos pareigūnas privalo:

6.1. pranešti augalų augintojui apie fitosanitarinio tikrinimo rezultatus, nurodyti privalomus atlikti veiksmus ir užtikrinti užkrėstų augalų sunaikinimą;

6.2. po židinio nustatymo ir užkrėstų augalų sunaikinimo kartą per trejus metus augalų vegetacijos metu atlikti vizualinę apžiūrą apsauginėje zonoje;

6.3. vizualios apžiūros metu, pastebėjus slyvų raupligės požymių, papildomai paimti mėginį laboratorinei ekspertizei;

6.4. kompiuterine programa „Akis“, kuri skirta darbui su skaitmeniniais žemėlapiais, žemėlapyje ar schemeje grafiškai pavaizduoti tikslią augalų tikrinimo ir židinio nustatymo vietą (tikrinamos vietos taškai ir nustatyto židinio taškai žymimi skirtingomis spalvomis);

6.5. nustatyti augalų šeimininkų judėjimą iš medelyno į medelyną iki židinio nustatymo, kad būtų galima nustatyti slyvų raupligės atsekamumą:

6.5.1. atsekti medelyne auginamos augalų šeimininkų sodinamosios medžiagos kilmę pagal augalų šeimininkų sodinamosios medžiagos įsigijimo dokumentus ar augalų augintojo pildomą registracijos žurnalą;

6.5.2. atsekti medelyne išaugintos augalų šeimininkų sodinamosios medžiagos realizavimą.

7. Augalų augintojas privalo pateikti tarnybos pareigūnui informaciją ir dokumentus, kurie padėtų nustatyti augalų šeimininkų judėjimą židinio nustatymo metais.

IV. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS ŽIDINIAMS NAIKINTI

8. Nustačius židinį, užkrėstų augalų šeimininkų augintojai privalo imtis šių veiksmų:

8.1. kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų, dalyvaujant tarnybos pareigūnui, užkrėstus augalus ir augalus, turėjusius tiesioginį sąlytį (lietimasis šakomis) su užkrėstaisiais, sunaikinti:

8.1.1. iškasti su šaknimis ir sudeginti;

8.1.2. tais atvejais, kai per 15 kalendorinių dienų nėra galimybės slyvų raupligės virusu užkrėstų augalų šeimininkų iškasti su šaknimis, juos nupjauti kuo arčiau šaknų ir apdoroti glifosatu;

8.2. židinyje naudoti augalų apsaugos priemones nuo slyvų raupligės viruso nešiotųjų amarų (*Brachycaudus helichrysi*, *Myzus persicae*, *Myzus humuli* ir kt.);

8.3. židinio naikinimo metu naudotus įrankius dezinfekuoti ne trumpiau kaip 5 min. 70 proc. spiritu ir (arba) nudeginti atvira liepsna, o kitas technines priemones ir drabužius – nuplauti dezinfekavimo priemonėmis;

8.4. nuolat stebėti aplink židinį augančius augalus šeimininkus.

9. Nustačius židinį ir sunaikinus užkrėstus augalus šeimininkus tris vegetacijos sezonus po židinio nustatymo ir užkrėstų augalų sunaikinimo iš židinio ir apsauginės zonos draudžiama išvežti, tiekti rinkai ir dauginti augalus šeimininkus.

10. Tris vegetacijos sezonus židinyje ir apsauginėje zonoje turi būti atliekamas fitosanitarinis tikrinimas. Jei fitosanitarinio tikrinimo metu židinyje ir apsauginėje zonoje naujų židinių nenustatoma, draudimai, nurodyti aprašo 9 punkte, netaikomi.

11. Kiekvienu atveju įveisiant sodą ar medelyną turi būti naudojama tik sveika augalų šeimininkų sodinamoji medžiaga, padauginta pagal Sodo augalų dauginamosios medžiagos dauginimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 3D-480 (Žin., 2005, Nr. [124-4423](#)).

12. Prieš įveisdami sodą ar medelyną augintojai privalo kreiptis į tarnybą dėl parinktos vietos fitosanitarinio įvertinimo.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-896](#), 2009-11-24, Žin., 2009, Nr. 140-6169 (2009-11-26), i. k. 1092330ISAK003D-896

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 16 d. įsakymo Nr. 3D-459 "Dėl Fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu taikymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-757](#), 2010-08-16, Žin., 2010, Nr. 101-5218 (2010-08-26), i. k. 1102330ISAK003D-757

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 16 d. įsakymo Nr. 3D-459 "Dėl Fitosanitarijos priemonių kovai su slyvų raupligės virusu taikymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo